

Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w 2020 roku

I. Wstęp.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok zwany w dalszej części Miejskim Programem Profilaktyki opracowany został w oparciu o art. 4¹ ust 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.) oraz art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 z późn. zm.) oraz Strategię rozwoju Miasta Hrubieszów na lata 2015-2020.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w 1996 roku wprowadziła obowiązek realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Art. 4¹ stanowi, że „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”.

Realizując Miejski Program Profilaktyki przestrzegano ustawowego wymogu, aby każde zadanie, które zostało do niego wpisane miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2020 r. wyjątkowo dopuszczona została możliwość finansowania zadań związanych z przeciwdziałaniem pandemii COVID-19.

II. Opis działań.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1) Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hrubieszowie (MKPA).

Do zadań MKPA należy:

- motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie do podjęcia leczenia,
- zmotywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych, do zmiany szkodliwego wzorca picia,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich do podjęcia terapii w Poradni Leczenia Uzależnień,
- propagowanie zdrowego stylu życia.

W 2020 r. komisja przyjęła 53 nowe zgłoszenia w sprawie skierowania wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego. Zgłoszenia złożone były przez członków rodzin osób uzależnionych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Komendę Powiatową Policji. Komisja kontynuowała również pracę z osobami zgłoszonymi w roku poprzednim.

Zadaniem komisji jest przyjęcie zgłoszenia, poproszenie (wezwanie) na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie o wystąpieniu przesłanek, o których mowa w art. 24 ustawy i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w cytowanym artykule lub też zmotywowanie do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego. W przypadku gdy rozmowa i motywowanie nie odniesie skutku, wówczas komisja kieruje osobę na badanie

przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Następnie przygotowywana jest dokumentacja związana z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych. Kolejnym etapem jest złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do sądu.

W omawianym okresie sprawozdawczym Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 12 posiedzeń.

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy również opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych, o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Hrubieszowie w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży.

Komisja w 2020 roku zaopiniowała wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

W 2020 r. wydano 34 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w tym:

- na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwo - 12
- na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa - 11
- na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% - 6;

W roku 2020 wydano - 3 zezwolenia na jednorazową sprzedaż alkoholu.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej, prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Jednym z elementów jest pomoc prawna oraz psychologiczna dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, ofiar przemocy w rodzinie.

Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oferuje w ramach swojej działalności pomoc psychologiczną i prawną.

W okresie od stycznia do grudnia Radca prawny pełnił 29 dyżurów udzielając 56 porad. Główna tematyka porad to: prawo rodzinne – sprawy rozwodowe, alimenty, władza rodzicielska, kontakty rodzicielskie.

Psycholog pełnił 18 dyżurów udzielając 32 porad i konsultacji z zakresu psychoedukacji, wsparcia, porad psychologicznych.

Pomoc prawna w punkcie konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie udzielana była w każdą środę od 15³⁰ do 17³⁰, psychologiczna w co drugą środę od 15³⁰ do 17³⁰.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy, jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci.

Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym oraz innymi zjawiskami patologicznymi jest jednym z priorytetowych zadań samorządów w całej Polsce.

3.1. Świetlica środowiskowa z programem profilaktycznym prowadzona przez Hrubieszowski Dom Kultury.

Świetlica czynna była przez pięć dni w tygodniu, w godzinach popołudniowych.

Oprócz profilaktyki świetlica proponowała dzieciom dodatkowe formy rekreacji i wypoczynku, a mianowicie gry i zabawy na powietrzu.

Jednym z najważniejszych zadań w pracy z podopiecznymi są warsztaty dla dzieci z wykorzystaniem m.in. zajęć twórczych i zabaw psychologicznych prowadzące do wyrównania szans i radzenia sobie z zagrożeniami.

Na ten cel przekazano dotację dla Hrubieszowskiego Domu Kultury w kwocie 35.000 zł.

3.2. Organizacja ferii zimowych.

Na organizację ferii zimowych przeznaczono kwotę 18.831,18 zł. Zorganizowano różne formy zajęć w celu zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży. Organizatorzy ferii zimowych złożyli programy, na podstawie których Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określiła wielkość środków na ich realizację. Organizatorami ferii zimowych byli:

- 1) Miejska Biblioteka Publiczna – 3.000,00zł;
- 2) Hrubieszowski Dom Kultury – 5.600,00 zł;
- 3) Spółdzielczy Klub Kultury „Słoneczko” – 998,18 zł;
- 4) Hrubieszowski Ośrodek Sportu i Rekreacji – 2.500,00 zł;
- 5) Szkoła Podstawowa Nr 1 – 3.000,00 zł;
- 6) Szkoła Podstawowa Nr 2 – 3.733,00 zł;

Razem: 18.831,18 zł

3.3. Organizacja wypoczynku letniego.

Zorganizowano również „WAKACJE W MIEŚCIE” z przeznaczeniem dotacji w kwocie 12.000 zł dla Hrubieszowskiego Domu Kultury w ramach działań promujących styl życia wolny od uzależnień dla dzieci i młodzieży spędzających wakacje na terenie Hrubieszowa.

3.4. Dofinansowanie szkolnych programów profilaktycznych opartych na skutecznych strategiach oddziaływań w zakresie profilaktyki uniwersalnej oraz selektywnej i wskazującej adresowanej do grup ryzyka i młodych ludzi eksperymentujących z alkoholem w szkołach podległych Gminie Miejskiej Hrubieszów.

Profilaktyczną działalnością informacyjną i edukacyjną objęte były wszystkie szkoły podstawowe funkcjonujące na terenie miasta Hrubieszowa. W tym celu zakupiono szereg programów, materiałów edukacyjno-dydaktycznych oraz zorganizowano warsztaty edukacyjno – profilaktyczne.

Finansowano programy autorskie przedstawione przez szkoły w kwotach:

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 – 4.737,47 zł;
2. Szkoła Podstawowa Nr 2 – 4.845,50 zł;
3. Szkoła Podstawowa Nr 3 – 4.650,00 zł;

Razem: 14.235,97 zł

Zrealizowano również program profilaktyki dla młodzieży szkolnej, rodziców oraz rady pedagogicznej z klas I i II Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2 i Szkoły Podstawowej nr 3 w Hrubieszowie na kwotę 12.000 zł (przeznaczono po 4.000 zł na szkołę).

3.5. Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży, dorosłych w ramach profilaktyki uzależnień – uczestnictwo w zajęciach kulturalnych i sportowych - konkurs ofert. Zgodnie z ustawą o pożytku publicznym i wolontariacie, na realizację niektórych zadań zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki Burmistrz Miasta ogłosił otwarty konkurs ofert. Konkurs został unieważniony ze względu na pandemię COVID-19.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

W ramach w/w działania Burmistrz Miasta Hrubieszowa ogłosił konkurs na zadanie pn. Prowadzenie działań wspierających dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin w ramach klubu abstynenta oraz innych stowarzyszeń propagujących ideę trzeźwości w społeczności Hrubieszowa. W ramach zadania wspierane są oddziaływania rehabilitacyjne po zakończeniu leczenia, kierowane do osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz grupy wsparcia.

Organizacje pozarządowe realizujące w/w działania:

Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Lumen” z siedzibą w Hrubieszowie ul. 3-go Maja 3.

Dotacja – 10.000 zł;

5. Wsparcie działań inwestycyjnych, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

W ramach pomocy dla osób uzależnionych od narkotyków działa Punkt konsultacyjny ds. narkomanii.

Konsultacje udzielane są w każdy wtorek i czwartek w godz. 15³⁰ – 17³⁰.

W 2020 r. konsultant pełnił 73 dyżury i udzielił 70 konsultacji.

6. Inne działania.

Zakup pakietu do programu profilaktycznego pt. „Zachowaj Trzeźwy Umysł” i realizacja kampanii - 7.995,53 zł.

Wsparcie Centrum Integracji Społecznej w Mienianach - Reintegracja zawodowa mieszkańców – 117.600,00 zł.

Realizując zadania z zakresu profilaktyki w czasie pandemii Covid-19 zastosowano wszelkie zasady bezpieczeństwa przez zapewnienie środków ochrony osobistej i płynów dezynfekujących. Część zajęć i warsztatów odbyło się w formie zdalnej lub z zastosowaniem bezpiecznej odległości uczestników.

Na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 r. zaplanowano kwotę 380.000,00 zł, z czego wykonano 290.000,58 zł.

Ze względu na pandemię Covid-19, zgodnie z wytycznymi Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych plan zmniejszono o 72.658,80 zł, kwotę tę przeznaczono na zadania związane z pandemią, co wykazano w poszczególnych zadaniach preliminarza.

Dodatkowo, w związku z niewykorzystaniem kwoty 47.341,20 zł z roku 2019 zwiększono plan wydatków na 2020 r. i przeznaczono ww. kwotę na zadania związane z COVID-19.

W związku ze zwiększeniem wpływów do budżetu gminy w 2020 r. kwotę 64.000,00 zł z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu przeznaczono na zadania wynikające z COVID-19.

Na zadania związane z pandemią COVID-19 w 2020 r. z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu łącznie wydatkowano kwotę 149.328,56 zł.

Sporządziła: A. Wróblewska